अध्याय चौथा प्रारंभ

श्रीगणेशायनम: ।। हे सर्वसाक्षी सर्वेश्वरा । नीलकंठा गंगाधरा । महांकाल त्र्यंबकेश्वरा । श्रीओंकारा पाव मशी ।। १ ।। तूं आणि रुक्मिणीश । एक तत्त्व आहां खास । तोय वारी म्हटल्यास । काय जलीं भेद होतो ।। २ ।। तैसी तुमची आहे स्थिती । तंतोतंत जगत्पति । जैसी ज्याची मानेल मति । तैसा तो तुज बाहत ।। ३ ।। अनन्यभावें बाहतां । तूं पावसी आपुल्या भक्तां । माता न धरी निष्ठुरता । आपल्या वत्साविषयीं कधीं ।। ४ ।। मी तुझें अजाण लेंकरूं । नको माया पातळ करूं । तूं साक्षात् कल्पतरू । इच्छा पूर्ण करी हरा ।। ५ ।। बंकटलालाचें घरांत । असता स्वामी समर्थ । प्रकार एक अघटीत । आला ऐसा घडोनी ।। ६ ।। वैशाख शुद्ध पक्षासी । अक्षयतृतीयेचिया दिवशीं । पितरार्थ उदककुंभासी । देती श्राद्ध करोनिया ।। ७ ।। अक्षयतृतीयेचा दिवस । वऱ्हाडातील लोकांस । विशेष वाटे प्रत्येकांस । मोठा सण मानिती हा ।। ८ ।। त्या दिवशीं काय झाले । तें पाहिजे श्रवण केले । महाराज पोरांत बैसले । कौतुकें लीला करावया ।। ९ ।। बालकां म्हणती गजानन । चिलीम द्यावी भरून । तंबाखूची मजकारण । विस्तव वरी ठेवोनिया ।। १० ।। सकाळपासून ऐसाच बसलों । चिलीम मुळीं नाहीं प्यालो । त्यामुळें हैराण झालो । भरा चिलीम मुलांनों !।। ११ ।। ऐसी आज्ञा ऐकतां भली । पोरें अवघी आनंदली । चिलीम भरूं लागली । तंबाखू आंत घालुनिया ।। १२ ।। विस्तवाचा तपास केला । तो न सदनीं मिळाला । कां कीं चूल पेटण्याला । अवकाश होता विबुध हो ।। १३ ।। पोरें चित्तीं विचार करती । आपापसांत निश्चिती । कशी करावी यासी युक्ति । विस्तव पाहिजे चिलिमीला ।। १४ ।। मुले पाहून चिंतातुर । बंकट करी मधुरोत्तर । अरे जानकीराम सोनार । आहे वेटाळी आपुल्या ।। १५ ।। त्याच्याकडे तुम्ही जावें । विस्तवासी मागून घ्यावें । दुकान ते चालण्या बरवें । विस्तव लागतो आधीं त्या ।। १६ ।। आधीं पेटते बागेसरी । त्याच्यापुढें दुकानदारी । ही सोनाराची रीत खरी । आहे ठावें की तुम्हांला ।। १७ ।। पोरांनी तें ऐकलें । जानकीरामाकडे आले विस्तव मागूं लागले । समर्थांच्या चिलमीस ।। १८ ।। जानकीराम रागावला । लेंकरांसी बोलतां झाला । अक्षयतृतीयेच्या सणाला । दे न कोणा विस्तव मी ।। १९ ।। पोरें म्हणाली त्यावर । जोडोनी आपले दोन्ही कर । नको करूं हा

अविचार । विस्तव पाहिजे समर्थाला ।। २० ।। महाराज श्रीगजानन । देवांचेही देव जाण। त्यांच्या चिलमीकारण। विस्तव हा जातसे ।। २१ ।। साधुप्रती कांहीं देतां । तेथें अशुभाची नसे वार्ता । उगीच व्यावहारिक कथा । सांगत आम्हां बसूं नको ।। २२ ।। आम्ही आहों मुलें लहान । तूं मोठा आमच्याहून । ऐसें साच असून । हें न कैसें कळे तुला ? ।। २३ ।। विस्तव तूं देशील जरी । भाग्य येईल तुझ्या घरीं । चिलीम पिऊन तृप्त जरी । झाले गजानन महाराज ।। २४ ।। तें सोनारें न ऐकिलें। अद्वातद्वा भाषण केलें । ज्याचें जवळ मरण आलें । त्याचे पाय खोलाकडे ।। २५ ।। सोनार म्हणे बालकांसी । गजानन कशाचा पुण्यराशी ? । त्या चिलमीबहाद्दरासी । साधू म्हणून सांगू नका ।। २६ ।। गांजा तंबाखू पीत बसतो । नग्न गांवांत हिंडतो । वेड्यापरी चाळे करितो । पितो पाणी गटाराचें ।। २७ ।। जात गोत नाहीं त्याला। ऐशा वेड्यापिशाला। मी साधू मानण्याला। नाहीं मुळीं तयार ।। २८ ।। बंकटलाल खुळावला । नादीं त्याच्या लागला । नाहीं देत विस्तवाला। मी तयाचे चिलमीसी।। २९ ।। तो आहे ना साक्षात्कारी । मग विस्तव कशाला पाहिजे तरी ? । आपुल्या कर्तृत्वें कां न करी । विस्तवातें निर्माण ।। ३० ।। साधु नाथ जालंदर । पीत होते चिलीम फार । परि विस्तवासाठीं घर घर । ना हिंडले कदा ते ।। ३१ ।। जा जा उभे न राहा येथ । विस्तव ना मिळे तुम्हांप्रत । नाहीं मला किंमत । त्या तुमच्या पिशाची ।। ३२ ।। पोरें विन्मुख परत आली। महाराजांसी निवेदिली । हकीकत जी कां झाली । सोनाराचें दुकानात ।। ३३ ।। ती ऐकतां हास्यवदन । करिते झाले दयाघन। नाहीं आपणां प्रयोजन । मुळींच त्याच्या विस्तवाचें ।। ३४ ।। ऐसे म्हणोनि घेते झाले । चिलीम आपुल्या हातीं भले । बंकटलालासी बोलले । काडी एक वरती धरीं ।। ३५ ।। बंकट म्हणे गुरुराया । थोडे थांबा परम सदया । विस्तव देतो करूनिया । काडी घासून आतां मी ।। ३६ ।। काडी घासल्यावाचूनि। कदां न प्रगटे अग्नि। म्हणून केली विनवणी । ती मनास आणा समर्था ।। ३७ ।। महाराज बोलले त्यावर। उगी न करी चरचर । नुसती काडी धरणें वर । तिला मुळींच घासूं नको ।। ३८ ।। बंकटलालें तैसें केलें । नुसत्या एका काडीस धरिले। चिलमीचिया वरती भले। समर्थ आज्ञा म्हणून।। ३९ ।। तों काय झाला प्रकार। ऐका तुम्ही श्रोते चतुर । प्रगट झाला वैश्वानर। काडी नुसती धरतां वरी।। ४० ।। काडीप्रती विस्तवाचा। अंशही नव्हता साचा । हा प्रभाव शक्तीचा । महाराजांच्या लोकोत्तर ।। ४१ ।। काडी तैसीच राहिली । चिलीम तीही पेटली । कशाचीही नाहीं उरली । जरूर खऱ्या साधुला ।। ४२ ।। याचें नांव साधुत्व । उगीच नव्हतें थोतांड मत । आतां

सोनाराचे घरांत। काय झाले तें ऐका ।। ४३।। या अक्षयतृतीयेला । मान विशेष चिंचवण्याला । जेवीं वर्षप्रतिपदेला। महत्त्व निंब फुलांचे ।। ४४ ।। असो भोजना बैसली पंगत । चिंचवणें वाढलें द्रोणांत । तो प्रकार ऐसा अघटीत । घडून आला तो ऐका ।। ४५ ।। त्या चिंचवण्या माझारी । अळ्या दिसल्या नानापरी। बुजबुजाट झाला भारी । किळस वाटली सर्वांना ।। ४६ ।। लोक उठले पात्रावरून । अवघ्या अन्नातें टाकून । सोनार बसला अधोवदन । कारण कांही उमजेना ।। ४७ ।। चिंचवण्याच्या संगे भलें । अवघे अन्न वायां गेलें । मग त्या कोडें उमगलें । ऐसें व्हाया मीच कारण ।। ४८ ।। मी न साधूसी विस्तव दिला। त्याचा प्रत्यय तात्काळ आला । गजाननाची अगाध लीला । मी न खचित जाणिली ।। ४९ ।। गजानन जान्हवी नीर । मी त्या मानिले थिल्लर । गजानन राजराजेश्वर । मी त्या भिकारी मानिले ।। ५० ।। त्रिकालज्ञ गजानन । मीं त्या मानिलें वेडा पूर्ण । कल्पतरुकारण। मी बाभुळ मानिली ।। ५१ ।। गजानन हा चिंतामणी । मी लेखिली गार जाणी । गजानन हा कैवल्यदानी। मी ढोंगी मानिला हो ।। ५२ ।। हाय हाय रे दुर्दैवा । त्वां कैसा साधिला दावा । माझ्या हातून संतसेवा। होवो ना तूं दिलीस ।। ५३ ।। मसी असो हा धिक्कार । मी भारभूत साचार । जन्म पावलों भूमीवर। द्वय पायांचा पशू मी ।। ५४ ।। आज माझ्या भाग्यकाळीं । बुद्धि कशी चळती झाली। सुयोगाची दवडिली । वेळ आलेली म्यां करें।। ५५ ।। कांहीं असो आतां जाऊं । समर्थांचें पाय पाहूं। पदीं त्यांच्या अनन्य होऊं । क्षमा मंतूची मागावया ।। ५६ ।। ऐसा विचार करूनी । सवें घेऊनि चिंचवणी । बंकटलालाच्या सदनीं । आला हकीकत सांगावया ।। ५७ ।। अहो शेटजी बंकटलाला। आज माझा घात झाला । पाहा या चिंचवण्याला । आंत किडे पडले बहु ।। ५८ ।। माणसें उठलीं उपोषित। तेणें झाला श्राद्धघात । हें ऐसें व्हावया कृत्य । माझा मीच कारण असे ।। ५९ ।। आज सकाळीं चिलिमीला। मी नाहीं विस्तव दिला। पोरें मागत असतां भला । समर्थांच्या चिलिमीस्तव।। ६० ।। त्याचेंच हें आहे फळ । चिंचवणी नासलें सकळ । ते ऐकून बंकटलाल । बोलूं लागला येणें रिती ।। ६१ ।। तुम्ही न चिंचोके पाहिले । ते असतील किडलेले। म्हणून हे नासते झाले । तुमचें चिंचवणी वाटे मला ।। ६२ ।। सोनार म्हणे ऐसी शंका । शेटजी तुम्ही घेऊं नका । नवी चिंच होती देखा। मग चिंचोके किडके कसे ? ।। ६३ ।। जी मी चिंच फोडिली । तिचीं टरफलें अजून पडलीं । चिंचोक्यांची रास झाली। मर्जी असल्या पाहा चला ।। ६४ ।। आतां इतुकीच विनंती। आहे शेठजी तुम्हांप्रती । मला नेऊन पायावरती । घाला

शीघ्र समर्थांच्या ।। ६५ ।। क्षमा मंतूची मागेन । अनन्यभावें करून । साधु दयेचे परिपूर्ण । सागर मुळचेच आहेत कीं ।। ६६ ।। समर्थांपुढे भीत भीत । जानकीराम गेला त्वरित । घातलें त्यानें दंडवत । अष्टांगेसी समर्थां ।। ६७ ।। आणि म्हणाला दयाघना । तुला येवो माझी करुणा । मी अपराध केले नाना । त्यांची क्षमा करावी ।। ६८ ।। तूं साक्षात् उमानाथ । नांदसी या शेगांवांत । ज्याची होती मजला भ्रांत । ती त्वां आज निवटीली ।। ६९ ।। माझें अपराधरूपीं अवघें तृण । जाळीं कृपाकृशाने करून । समर्था आजपासोन । मी ना टवाळी तुझीं करी ।। ७० ।। जी शिक्षा आज केली । तेवढीच मजसी पुरे झाली । तूं अनाथांचा आहेस वाली । आतां अंत पाहू नको ।। ७१ ।। महाराज बोलले त्यावर । खोटें न सांगे तिळभर । तुझें चिंचवणी आहे मधुर । किडे न पडले त्यामध्यें ।। ७२ ।। तें ऐकतां अवघ्यांनीं । पाहिलें तें चिंचवणी । पहिला प्रकार मावळोनी । गेला होता तेधवां ।। ७३ ।। अवघ्यांप्रती आश्चर्य झालें । समर्थाचें महत्त्व कळलें । हां हां म्हणतां पसरलें । वृत्त हें त्या गांवामध्ये ।। ७४ ।। ज्यांच्या त्यांच्या तोंडी मात । हीच निघूं लागली सत्य । कस्तुरीचा नाहीं येत । वास झांकाया कवणातें ।। ७५ ।। चंदुमुकीन नांवाचा । गृहस्थ एक शेगांवाचा । निःसीम भक्त समर्थांचा । त्याची कथा ऐका ही ।। ७६ ।। श्रोते ज्येष्ठ मासांत । सभोवार बसले भक्त । अति आदरें जोडोन हात । दृष्टि ठेवून पायांवरी ।। ७७ ।। कोणी आंबे कापिती । कोणी फोडी हातात देती । कोणी पंख्याने घालिती । वारा समर्थांकारणें ।। ७८ ।। कोणी वाटिती खडीसाखर । कोणी गळ्यात घालिती हार । कोणी चंदन थंडगार । लाविती अंगी साधूंच्या ।। ७९ ।। तयीं महाराज म्हणाले चंदूला । हें आंबे नकोत मला । दोन कान्होले उतरंडीला । आहेत तुझ्या ते आण जा ।। ८० ।। चंदू बोले कर जोडोन । आता कान्होले कोठून ? । इच्छा असल्या तळून । ताजे आणितो गुरुराया ।। ८१ ।। तई महाराज वदलें वाचें । नाहीं कारण ताज्याचें । पाहिजेत तुझ्या उतरंडीचे । कान्हवले मज खावया ।। ८२ ।। जा वेळ करूं नको । उगीच सबबी सांगू नको । गुरूपाशीं बोलूं नको । खोटें वेड्या यत्किंचित् ।। ८३ ।। त्या मुकीनचंदूप्रतीं । लोक अवघे बोलती । जा ये पाहून शीघ्रगती । खोटी न होय संतवाणी ।। ८४ ।। चंदू घराप्रती गेला । कांतेस पुसूं लागला । दोन कान्हवले उतरंडीला । आहेत काय रंभोरू ? ।। ८५ ।। तैं बोले अंगना । होऊन गेला एक महिना । आता कान्हवले आपल्या सदना । मिळतील कशाचे ? ।। ८६ ।। अक्षयतृतीया दिवशी भलें । कान्हवले मी पतिराया केलें । ते न आतां राहिलें । संपून गेले त्याच दिनीं ।। ८७ ।। मर्जी असल्या नवे करिते । समर्थांस्तव तळून देते । ही

पाहा मी ठेवितें। कढई नाथा चुलीवर ।। ८८ ।। तुम्ही थांबा क्षणभर । सामान अवघें तयार । नको पाहण्या बाजार । कान्हवल्याच्या साहित्यासी।। ८९ ।। चंदू बोले त्यावरी। ताजे नकोत सुंदरी । जे तूं उतरंडीमाझारी । दोन ठेविले तेच दे ।। ९० ।। समर्थांनी ऐसेंच कथिले । तेंच मी तुज निवेदिले । आठवण करून चांगले । पाहा कांहीं येधवां ।। ९१ ।। ऐसें ऐकतां पतिवचन । कांता गेली घोटाळून। करूं लागली शोधन । कान्हवल्याचे चित्तांतरी।। ९२ ।। कान्हवल्याचा शोध करितां । आठवण झाली तत्त्वतां। उघड म्हणे थांबा नाथा। सत्य गिरा समर्थांची ।। ९३ ।। दोन कान्हवले होते उरले। ते मी उतरंडीस ठेविले । त्यांचे स्मरण नाहीं उरलें । सगळ्या महिन्यांत मजलागीं ।। ९४।। त्यास महिना होऊन गेला । असेल बुरसा वरी आला । ते खाण्याच्या उपयोगाला । राहिले नसतील अणुमात्र ।। ९५ ।। ऐसें बोलून तात्काळ उठली । उतरंड सर्व धांडोळली। कान्हवलें ते ठेवलेली। कळशी होती खापराची ।। ९६ ।। आंत जों पाहिलें न्याहाळून । तो दृष्टी पडले तिच्या दोन। कान्हवले जे सुकोन । गेले होते थोडके ।। ९७ ।। बुरसा मुळींच नाहीं आला । श्रोते या कान्हवल्याला । बट्टा संतवाणीला । नाहीं लागला कधीं जगीं।। ९८ ।। कान्हवल्यातें पाहोन। उभयतांचें हर्षले मन । धन्य साधु गजानन । महा समर्थ सिद्धयोगी ।।९९।। चंदू कान्हवले घेऊन आला । समर्थांसी अर्पिता झाला। लोक करती आश्चर्याला। त्याच्या कृतीतें पाहून ।। १०० ।। लोक म्हणती गजानन । खचित असती त्रिकालज्ञ। भूत भविष्य वर्तमान। यांसी अवघे कळतसे ।। १ ।। चंदूच्या त्या कान्हवल्यासी। सेविते झाले पुण्यराशी । राम शबरीच्या बोरांशी । जेवीं झाला भक्षिता ।। २ ।। शेगांवच्या दक्षिणेसी। चिंचोली गांव परियेसी । तेथील एक रहिवासी । माधव नामें विप्र होता ।। ३ ।। वय ज्याचे साठावर। अवयव झाले क्षीण फार । तरुणपणीं संसार । हेंच होतें ब्रह्म ज्याचें ।। ४ ।। प्रारब्धाच्या पुढारी । कोण जातो भूमीवरी?। ब्रह्मदेवें जीं कां खरीं । लिहिलीं अक्षरें तेंच होय ।। ५ ।। माधवासी न कोणी उरले। कांतापुत्र मरून गेले । म्हणून विरक्त जाहले । मन तयाचें संसारी ।। ६ ।। जी का होती चीजवस्त । ती अवघी केली फस्त । म्हणे आतां माझी गत। होईल कैशी देवदेवा ? ।। ७ ।। म्यां हमाधुमीचा संसार केला। तों आतां अवघा निमाला। आठविले कधी नाहीं तुला । एक क्षणही दीनबंधो ! ।। ८ ।। आतां माझा वाली कोण ? । दीनदयाळा तुजवांचून । माझें हें अरण्यरुदन। तुजविण देवा कोण ऐके ? ।। ९ ।। ऐसा अनुताप धरून पोटीं। शेगांवी आला शेवटीं । गजाननाच्या द्वारवंटी । हट्ट धरून बैसला ।। ११० ।। आरंभिलें उपोषण । अन्नपाण्यातें

त्यागून । वदनीं वदे नारायण । खंड न पडे तयाला ।। ११ ।। ऐशापरी एक गेला । दिवस परी नाहीं उठला । तई महाराज वदले तयाला । हें करणें उचित नसे ।। १२ ।। हेंच हरीचें नामस्मरण । कां न केलें मागे जाण । प्राण देहातें सोडून । जातां वैद्य बोलाविसी ।। १३ ।। तरुणपणीं ब्रह्मचारी । म्हातारपणीं करिसी नारी । अरे वेळ गेल्यावरी । नाहीं उपयोग साधनाचा ।। १४ ।। जें करणें तें वेळेवर । करावें कीं साचार । घर एकदां पेटल्यावर । कूप खणणें निरर्थक ।। १५ ।। ज्या कन्यापुत्रासाठीं । तूं केलीस आटाआटी । ते अवघे गेले शेवटी । टाकोनिया तुजलागीं ।। १६ ।। अशाश्वताचें पोषण । केलें शाश्वता विसरून । त्या कर्माची तुजलागून । फळें भोगणें भाग असे ।। १७ ।। ती फळें भोगल्याविना । सुटका तुझी होईना । दे हा टाकून हट्टीपणा । विवेक कांहीं करीं मनीं ।। १८ ।। तें न माधवे ऐकिलें । हट्टासिं ना सोडिलें । यत्न लोकांचे वायां गेलें । त्यासी भोजन घालण्याचें ।। १९ ।। शेगांवचा कुलकर्णी । करूं लागला विनवणी । भोजनास चला सदनीं । अन्नाविण राहूं नका ।। १२० ।। तेंही म्हणणें माधवाला । नाहीं पटलें तसाच बसला । समर्थांच्या सान्निध्याला । नाम घेत हरीचें ।। २१ ।। रात्र झाली दोन प्रहर । तमें आक्रमिलें अंबर । निशीचा तो शब्द किर्र । होऊं लागला वरच्यावरी ।। २२ ।। आसपास कोणी नाही । ऐसें पाहून केलें काही । कौतुक ते लवलाही । स्वामी गजाननांनीं ।। २३ ।। रूप धरिले भयंकर । दुसरा यमाजी भास्कर । आ पसरून माधवावर । धांवून आलें भक्षावया ।। २४ ।। तेणें माधव पळाला । घेऊन आपला जीव भला । धडकीं भरली चित्ताला । छाती उडे धडधड ।। २५ ।। बुडबुडा आला तोंडासी । शब्द फुटेना वाचेसी । ऐशा पाहोन स्थितीसी । समर्थें धरिलें सौम्य रूप ।। २६ ।। आणि बोलले गर्जोन । हेंच कां तुझें धीटपण । तूं काळाचें भक्ष्य जाण । असाच खाईल काळ तुला ।। २७ ।। त्याची चुणूक दाखविली । पुढची स्थिती जाणविली । तेथें पळाया नाहीं उरली । यमलोकांत जागा तुला ।। २८ ।। माधव ऐसें ऐकतां । झाला विनयें बोलतां । यमलोकाची नको वार्ता । तेवढी माझी टाळा हो ।। २९ ।। नको नको हें जीवित । द्या धाडून वैकुंठात । हीच विनंति आपणांप्रत । महाराज माझी शेवटची ।। १३० ।। यमलोकीं जें दिसणार होतें । तें तुम्हीं दाविलें येथें । आतां या लेंकरातें । यमलोकीं धाडूं नका ।। ३१ ।। माझ्या पातकांच्या राशी । आहेत जरी बहुवशी । परी त्या जाळणें तुम्हांसी । नाही मुळीं अशक्य ।।३२।। कांही सुकृत पदरीं होतें । म्हणून पाहिलें तुम्हांतें । संतभेटी ज्याला होतें । यमलोक ना तयासी ।। ३३ ।। ऐसें ऐकतां भाषण । समर्थें केलें हास्यवदन । महापतीता पावन । साधूच एक

करिती की ।। ३४ ।। श्रीमन्नारायण नारायण । ऐसेंच माधवा करी भजन । जवळ आलें तुझें मरण । आतां गाफील राहूं नको ।। ३५।। किंवा अजून वांचण्याची । आस आहे तुला साची। ती असल्यास आयुष्याची । वाढ तुझ्या करितों मी ।। ३६ ।। माधव म्हणें गुरुराया। नको मला आयुष्य सदया। ओखटी ही प्रपंचमाया । त्यांत पुन्हां गोवूं नको ।। ३७।। तथास्तु ऐसें महाराज वदले। तूं जें मागसी तें मीं दिलें। आतां तुला नाहीं उरलें। जन्मास येणें भूमीवर ।। ३८।। ऐशा रीतीं दोघांचा । संवाद गुप्त स्वरूपाचा। झाला त्या वर्णण्या वाचा । नाहीं माझी समर्थ ।। ३९।। इहलोकीचें देहभान । माधवाचें निमालें जाण । कित्येक बोलूं लागलें जन । उपवासे फिरलें मस्तक ।। १४०।। म्हणून वेडेचार करी। जनकल्पना नानापरी । उठत्या झाल्या त्या अवसरीं । त्या किती म्हणून वर्णाव्या ? ।। ४१।। असो माधवाचें देहावसान। समर्थांसन्निध झालें जाण। चुकलें त्याचें जन्ममरण । गजाननाच्या कृपेनें ।। ४२ ।। असो एक्या समयीं भली । समर्थांसी इच्छा झाली । ती त्यांनीं निवेदिली । आपल्या शिष्यवर्गातें ।। ४३ ।। वैदिक ब्राह्मण बोलवा । मंत्रजागर येथें करवा । वेदश्रवणें देवदेवा। आनंद होतो अतिशय ।। ४४।। पन्हें पेढे बर्फी खवा । भिजल्या डाळीस मीठ लावा । एकेक रुपया तो द्यावा । घनपाठीं ब्राह्मणातें ।। ४५ ।। ऐसें भाषण ऐकिलें । शिष्य विनवूं लागले। ऐसे वैदिक नाहीं उरले। या आपल्या शेगांवी ।। ४६ ।। सांगाल तो करूं खर्च। परी अडचण आहे हीच । ब्राह्मण मिळविण्याची साच । आमचा उपाय यातें नसे ।। ४७ ।। महाराज म्हणाले त्यावरी । करा उद्यां तयारी । ब्राह्मण धाडील श्रीहरी । तुमच्या वसंतपूजेला ।। ४८ ।। मग काय विचारतां। अवघे हर्षलें तत्त्वतां । झाली तयारी हां हां म्हणतां । रुपये शंभर झाले जमा ।। ४९ ।। सामान सर्व आणिले। चंदनाचे उटणें केलें । आंत केशर कालविलें । तैसाच आणखी कापूर ।। १५० ।। दोन प्रहरचे समयाला । ब्राह्मण आले शेगांवाला । जें पद क्रम जटेला । जाणत होते विबुध हो ! ।। ५१।। थाटांत वसंतपूजा झाली। ब्राह्मण मंडळी आनंदली। दक्षिणा घेऊन गेली । अन्य ग्रामाकारणें।। ५२।। संतांच्या जें मनीं येत । तें तें पुरवी रमानाथ । कमी न पडे यत्किंचित । ऐसा प्रभाव संतांचा।। ५३।। बंकटलाल प्रतिवर्षी । व्रत हें चालवी अतिहर्षी । अजून परी शेगांवासी। वंशज त्यांचे करिती हें।। ५४ ।। हा दासगणूविरचित । श्रीगजानन विजय नामें ग्रंथ । साधकासी दावो पथ। विमलशा हरिभक्तीचा ।। १५५ ।। श्रीहरिहरार्पणमस्तु ।। शुभं भवतु ।।

।। इति श्रीगजानन विजय ग्रंथस्य चतुर्थोऽध्यायः समाप्त ।।